

Výukový materiál vytvořen v rámci projektu EU peníze školám

**REGISTRAČNÍ ČÍSLO PROJEKTU
CZ.1.07/1.4.00/21.3654**

**Základní škola Liberec,
Dobiášova 851/5, příspěvková organizace**

**evropský
sociální
fond v ČR**

EVROPSKÁ UNIE

**MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Téma:	ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK
Autor:	Mgr. Eva Ježková
Číslo materiálu:	VY_32_INOVACE_Vz7_32_11
Sada č.	32

Předmět: Výchova ke zdraví

Tematický okruh : Zneužívání návykových látek

Datum vytvoření: 13. 6. 2013

Cílová skupina: žák 2. stupně ZŠ - základní vzdělávání

Doporučeno pro: 7. a 8. ročník

Anotace:

- učivo je určeno pro výklad v 7.ročníku a pro opakování v 8.ročníku
- definování podstaty návykových látek, pojmy z oblasti drogové problematiky
- rozdělení drog dle účinků, drogy v minulosti a dnes
- účinky a příznaky zneužívání drog, zdravotní rizika drog
- posílení mezipředmětových vztahů, využití multimedialní techniky

Zneužívání návykových látek

*Co si můžeš představit pod pojmem
návyková látka?*

Je chemická látka, která působí na naši **CNS**, mění mozkové funkce a způsobuje dočasné **změny** ve vnímání, náladě, vědomí a chování.

Drogy v minulosti

Dříve lidé při lově a sběru zjišťovali, jaké rostliny jsou jedlé a které co způsobují. Některé začali používat k výrobě léků...

Slovo droga vzniklo z arabského slova "durana", což znamenalo léčivo.

Již starověké národy používaly tzv. dary bohů při slavnostních rituálech i v magii, které jim pomáhaly dostat se "do transu".

Vyber správnou definici těchto pojmu:

TRANS

EUFORIE

1. Označení pro mezinárodní dopravu
2. Hebrejsky deset
3. Stav spánku navozený např. hypnózou

1. Příjemná tělesná a duševní pohoda
2. Označení pro stav hypnózy
3. Jméno boha ve starověku

Drogy dnes

Dříve se zneužívaly drogy dostupné v ČR např. **toulen**, **pervitin** (vlastní výrobny) nebo zde pěstovaná **marihuana**.

Málo byly dostupné heroin, kokain.

Po sametové revoluci r. **1989** se otevřely hranice pro **heroin** i **kokain**. Proto se několikanásobně zvýšilo užívání návykových látek a také úmrtnost na ně.

Které drogy jsou naší společnosti legálně tolerovány:

Které drogy patří mezi nelegální:

Podle účinku můžeme drogy dělit na tyto základní skupiny:

DROGY **STIMULAČNÍ**

drogy povzbuzující (kokain)

DROGY **TLUMIVÉ**

drogy uklidňující, tišící (heroin)

DROGY **HALUCINOGENNÍ**

přetvářející realitu (LSD)

DROGY **DEZINTEGRAČNÍ**

způsobující rozpad osobnosti

Fáze zneužívání návykových látek

Přiřad' fáze k charakteristikám:

➡ jednorázová zkušenost
(2-3 zkušenosti za život)

ZÁVISLÁ

➡ pravidelné užívání (působí vážné tělesné,
psychické, sociální a ekonomické problémy)

REKREAČNÍ

➡ příležitostné užívání drog hlavně u
mladých lidí (nepůsobí vážné zdravotní,
sociální ani ekonomické problémy)

EXPERIMENTÁLNÍ

PŘÍZNAKY
ZÁVISLOSTI

----- ISMUS

----- ISMUS

PŘÍZNAKY
ZÁVISLOSTI

Účinky drog na lidský organismus

Víš, jaký je rozdíl mezi psychickou a fyzickou závislostí?

abstinenční příznak – tělo protestuje, pokud nedostane to, na co si zvyklo
nutnost neustále **zvyšovat dávky drogy**, aby bylo dosaženo stejného účinku

nepotlačitelná touha po droze
nezájem o vše, co s drogou nesouvisí
chování, které je zaměřeno výhradně **na získání drog**

Jaké mohou být příznaky lidí na drogách

1) výkyvy nálad

2) únava

Zdroje:

- Všechny objekty použité k vytvoření materiálu jsou součástí SW ActivStudio, SW ActivInspire, Resource pack nebo jsou vlastní originální tvorbou autora.
- Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu. Dílo smí být dále šířeno pod licencí CC BY-SA (www.creativecommons.cz).
- Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je autor.
- Materiál je určen pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

verze programu: ActivInspire 1.6

Vzdělávací oblast:

Člověk a zdraví

klíčová slova:

návyková látka, CNS, mozek, tolerance drog, psychická a fyzická závislost

Téma zneužívání návykových látek

dle obrázků se žáci snaží

vysvětlit , co je návyková látka...

učitel odkryje správnou odpověď / nástroj- vybrat /

Téma se zabývá otázkou, kde se tady vlastně vzaly...

žáci se seznámí s historií drogy, k čemu se používaly

žáci vyberou správnou odpověď na dvě hlavní slova

TRANS A EUFORIE / 3. 1. /

Další stránka pojednává o tom, jak se drogy zneužívaly před rokem 1989 a po tomto roce, kdy se otevřely hranice po 40 letech komunismu

žáci se snaží vyjmenovat drogy, které jsou dostupné a dalé nedostupné

/ nástroj - vybrat- skryté /

**Dělení drog podle účinku , žáci se s tím seznámí
dalším úkolem je zkusit zařadit fáze zneužívání**

**experimentální -jednorázová
rekreační - příležitostné už.
závislá- pravidelné užívání**

**žáci se snaží odhadnout druh dlouhodobého zneužívání
alkoholu**

ALKOHOLISMUS

**/ nástroj - vybrat- skryté /
dále učitel odkryje příznaky
závislostí**

to samé i pro druhý výraz , né cigaretismus, ale

TABAKISMUS

/ nástroj- vybrat- skryté /

Jaké mají drogy účinky na lidský organismus ?

/ nástroj - vybrat - skryté /

rozdíl mezi psych. a fyz. závislostí

- 1. fyzická**
- 2. psychická**

Příznaky lidí na drogách :

učitel postupně odkrývá jednotlivé příznaky řádek po řádku a společně se žáky je rozebírají ...

**žáci mohou doplnit i své názory a rozvinout diskusi
/ nástroj- vybrat /**